

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rzymskie korzenie współczesnego prawa rodzinnego w świetle psychologii ewolucyjnej - wykład, PG_00146716						
Kierunek studiów	Prawo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2021 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	niestacjonarne wieczorowe	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	4	Język wykładowy			polski polski		
Semestr studiów	8	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Prawa Cywilnego -> Zakład Prawa Rzymskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Jacek Wiewiorowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: Możliwe jest prowadzenie części zajęć w formie online (Ms Teams) - w sytuacjach awaryjnych						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		70.0	100
Cel przedmiotu	Celem kształcenia jest uzyskanie podstawowej wiedzy w zakresie oddziaływania tradycji rzymskiej na instytucje europejskiego prawa rodzinnego oraz na temat ich korzeni, w tym wynikających z ustaleń psychologii ewolucyjnej. Przedmiot ma służyć kształtowaniu postawy otwartości wobec konieczności wykorzystywania dorobku innych nauk społecznych oraz przyrodniczych w prawoznawstwie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_UW07] posiada rozwinięte umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz wykorzystywanie tej analizy w pracy zawodowej	+	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_WG04] zna system polskiego prawa, wzajemne powiązania wewnątrz tego systemu oraz powiązania polskiego prawa z prawem Unii Europejskiej i prawem międzynarodowym	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PRAWOJ5_WK11] ma pogłębioną wiedzę o zasadach tworzenia i rozwoju podstawowych form indywidualnej przedsiębiorczości	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PRAWOJ5_KR06] ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób etyczny i profesjonalny, postępuje zgodnie z zasadami etyki	+	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_KR07] jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych jak i zespołowych działań w zakresie prawa i nauk pokrewnych	+	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UW03] potrafi posługiwać się złożonymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań prawniczych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów związanych z prawem oraz prognozować przebieg ich rozwiązania i przewidywać skutki planowanych działań	+	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UW04] sprawnie posługuje się zasadami i normami prawnymi jak i zawodowymi w podejmowanej działalności zawodowej	+	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UW05] potrafi dostrzec, analizować oraz posiada umiejętność diagnozowania dylematów moralnych jak i prawnych w pracy zawodowej	+	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_KR05] odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, potrafi określić priorytety w pracy oraz odpowiednio rozplanować pracę	+	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_KK01] ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	+	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_KK02] ma świadomość konieczności poszerzania kompetencji i kwalifikacji zawodowych, jak również doskonalenia umiejętności, potrafi samodzielnie wyznaczać kierunki własnego rozwoju i kształcenia w stopniu rozszerzonym i pogłębionym	+	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_WK12] ma wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach administracji publicznej	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_WK13] ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu samorządów zawodowych zawodów prawniczych, zna zasady wykonywania zawodów sędziego i prokuratora, ma wiedzę na temat organizacji wymiaru sprawiedliwości w Polsce	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRAWOJ5_KO03] jest gotowy do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących profesjonalne działania związane z prawem, jednocześnie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w dziedzinie prawa	+	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_WG08] ma pogłębioną wiedzę o źródłach polskiego prawa, jego zmianach i procesie tworzenia	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRAWOJ5_WG07] zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych i informacji oraz metody badawcze, właściwe dla nauk prawnych oraz innych powiązanych dyscyplin, w tym dyscyplin z zakresu innych dziedzin naukowych	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_WG06] ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także o człowieku jako jednostce funkcjonującej w tych strukturach	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_WG05] ma uporządkowaną wiedzę o rodzajach stosunków prawnych i o rządzących nimi prawidłowościach	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_UK09] posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie prawa i nauk pokrewnych	+	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UK08] posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym związany z wykonywaną pracą zawodową	+	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_WG09] ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o procesach zmian w systemach władzy i poszczególnych jego organach władzy, jak również konsekwencje tych zmian	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRAWOJ5_WG02] zna terminologię oraz pojęcia z zakresu prawa i dziedzin z nim związanych w stopniu rozszerzonym	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_WG01] ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o charakterze nauk prawnych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	+	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_UW01] posiada pogłębione umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami, gałęziami prawa i nauk pokrewnych	+	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_UW02] potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu prawa oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów prawnych	+	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UU12] potrafi sprawnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii	+	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UO11] potrafi współpracować w zespole i potrafi koordynować prace zespołu przy rozwiązywaniu problemów prawnych, interpretacji aktów prawnych, przygotowywaniu pisemnego lub ustnego stanowiska w sprawie	-	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRAWOJ5_KO04] jest gotowy do podejmowania się przygotowania własnych projektów społecznych, uwzględniające aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne, w tym przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej	-	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRAWOJ5_WK10] zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz rozumie konieczność należytej ochrony własności intelektualnej i zarządzania jej zasobami	+	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRAWOJ5_UW06] potrafi ocenić przydatność typowych procedur i dobrych praktyk do realizacji złożonych zadań związanych z różnymi sferami związanymi z prawem i dziedzin pokrewnych	+	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_WG03] ma pogłębioną wiedzę o systemie władzy w Polsce, o poszczególnych organach władzy, ze szczególnym uwzględnieniem władzy ustawodawczej i sądowniczej	-	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	<p>Wpływ prawa rzymskiego na europejską tradycją prawną w prawie rodzinnym</p> <p>Psychologia ewolucyjna a prawoznawstwo</p> <p>Koncepcja rodziny rzymskiej i jej ewolucja. Rodzina w tradycji europejskiej. Uwagi na temat rodziny z perspektywy psychologii ewolucyjnej</p> <p>Patria potestas i jej ewolucja; władza ojcowska i rodzicielska w europejskiej tradycji prawnej (macierzyństwo i ojcostwo, przysposobienie, stosunki między rodzicami i dziećmi). Władza rodzicielska w świetle psychologii ewolucyjnej</p> <p>Iustum matrimonium, konkubinaty i inne związki faktyczne w prawie rzymskim oraz europejskiej tradycji prawnej (pojęcia podstawowe, przesłanki małżeństwa oraz innych związków, stosunki między małżonkami, ustanie małżeństwa, dodatek: zaręczyny i majątek małżeński). Małżeństwo i związki faktyczne hetero- i homoseksualne z perspektywy psychologii ewolucyjnej</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Ukończenie kursu z zakresu prawa rodzinnego		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	egzamin ustny	51.0%	80.0%
	praca pisemna	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Fragmenty dotyczące analizowanych zagadnień
		<p>Berman, J., <i>Prawo i rewolucja. Kształtowanie się zachodniej tradycji prawnej</i>, tłum. S. Amsterdamski, Warszawa 1995.</p> <p>Buss, D. M.: <i>Psychologia ewolucyjna</i>, tłum. M. Orski, Gdańsk 2001.</p> <p>Buss, D. M., <i>Ewolucja pożądania. Jak ludzie dobierają się w pary?</i>, tłum. B. Wojcieszke, A. Nowak, Gdańsk 2003.</p> <p>Dajczak, W., Giaro, T., Longschamps de Bérier, F., <i>Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego</i>, Warszawa 2018 (3. wydanie).</p> <p>Dunbar R., <i>Anatomia miłości i zdrady. Co nauka mówi o namiętnościach człowieka?</i>, tłum. Z. Lamża, Kraków 2016.</p> <p>Kolańczyk, K., <i>Prawo rzymskie</i>, Warszawa 2021 (6. wydanie).</p> <p>Kuryłowicz, M., <i>Prawo i obyczaje w starożytnym Rzymie</i>, Lublin 1994.</p> <p>Pawłowski, B. (w rozmowie z T. Ulanowskim), <i>Nagi umysł. Dlaczego jesteśmy, jacy jesteśmy. Ludzka natura bez złudzeń</i>, Warszawa [2016].</p> <p>Sójka-Zielińska, K., <i>Historia prawa</i>, Warszawa 2015 (16. wydanie).</p> <p>Wilson, E. O., <i>Socjobiologia</i>, tłum. M. Siemieński, Poznań 2001, ss. 290-323.</p> <p>Wołodkiewicz, W., Zabłocka, M., <i>Prawo rzymskie. Instytucje</i>, Warszawa 2023 (6. wydanie).</p> <p>Załuski, W., <i>Ewolucyjna filozofia prawa</i>, Warszawa 2009.</p> <p>Słowniki:</p> <p>Berger, A., <i>Encyclopedic Dictionary of Roman Law</i>, Philadelphia 1953 https://archive.org/details/bub_gb_oR0LAAAIAAJ</p> <p>Litewski, W., <i>Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego</i>, Kraków 1998.</p> <p>Wołodkiewicz, W., (red.), <i>Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny</i>, Warszawa 1986.</p>

Uzupełniająca lista lektur	<p>Literatura dostępna w j. polskim.</p> <p>Baker, R., <i>Wojny plemników. Niewierność, konflikt płci oraz inne batalie łóżkowe</i>, tłum. M. Ferek, Poznań 2004.</p> <p>Budzicz, Ł., Dlaczego pojawia się miłość? Ewolucja monogamicznego systemu kojarzenia się u ludzi, "Kosmos" 60(2011), s. 333-343 http://kosmos.icm.edu.pl/PDF/2011/333.pdf.</p> <p>Buss, D. M., <i>Kiedy mężczyźni zachowują się źle. Ukryte korzenie oszust, molestowania i przemocy seksualnej</i>, tłum. A. Nowak-Młynkowska, Gdańsk 2022.</p> <p>Campbell A., <i>Jej niezależny umysł. Psychologia ewolucyjna kobiet</i>, tłum. J. Kantor-Martynuska, Kraków 2004.</p> <p>Carcopino, J., <i>Życie codzienne w Rzymie w okresie rozkwitu cesarstwa</i>, tłum. M. Pąkcińska, Warszawa 1960.</p> <p>Dawkins, R., <i>Samolubny gen</i>, tłum. M. Skoneczny, Poznań 2007.</p> <p>Dębiński, A., Wójcik, M., (eds.) <i>Wokół problematyki małżeństwa w prawie rzymskim</i>, Lublin 2007.</p> <p>Diamond J., <i>Trzeci szympan. Ewolucja i przyszłość zwierzęcia zwanego człowiekiem</i>, tłum. J. Weiner, Warszawa 1998.</p> <p>Giardina A., (ed), <i>Człowiek Rzymu</i>, tłum. P. Bravo, Warszawa 1997.</p> <p>Grimal, P., <i>Miłość w starożytnym Rzymie</i>, tłum. J. R. Kaczyński, Warszawa 1967.</p> <p>Iluk, J., Chrześcijańskie małżeństwo i rodzina w rzymskiej starożytności, [w:] W. Pałubicki, J. Iluk, <i>Małżeństwo i rodzina w dawnym judaizmie i starożytnym chrześcijaństwie</i>, Gdańsk 1995, s. 151-331.</p> <p>Insadowski, H., <i>Rzymskie prawo małżeńskie a chrześcijaństwo</i>, Lublin 1935.</p> <p>Jońca, M., <i>Parricidium w prawie rzymskim</i>, Lublin 2008.</p> <p>Jundziłł, J., <i>Wzorce i modele wychowania w rodzinie rzymskiej okresu III wiek p.n.e. - III wiek n.e.</i>, Bydgoszcz 2001.</p> <p>Krawiec, A., <i>Seksualność w średniowiecznej Polsce</i>, Poznań 2000.</p> <p>Kupiszewski, H, Powtórne małżeństwo w konstytucjach cesarzy rzymskich w IV i V wieku, "Analecta Cracoviensia" 7 (1975), s. 349-366.</p> <p>Kuryłowicz, M., <i>Adoptio prawa rzymskiego. Rozwój i zmiany w okresie poklasycznym i justyniańskim</i>, Warszawa 1976.</p> <p>Kuryłowicz, M., Prawo rzymskie a nowe tendencje we współczesnym prawie rodzinnym (małżeństwo - związki partnerskie - adopcja), [w:] <i>Interes prywatny a interes publiczny w prawie rzymskim</i>, (red.) B. Sitek et al., Olsztyn 2012, s. 201-208.</p>
----------------------------	--

	<p>Kozubski, W., <i>Opieka nad kobietami w prawie rzymskim</i>, Kraków 1922.</p> <p>Kozubski, W., Małżeństwo w zaraniu wieków, "Meander" 1.5-6 (1946), s. 194-206, 252-263.</p> <p>Kuleczka, G., <i>Prawo rzymskie epoki pryncypatu wobec dzieci pozamałżeńskich</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1969.</p> <p>Kunderewicz, T., Geneza opieki kobiety nad dziećmi w prawie rzymskim, "Prawo Kanoniczne" 23.3-4 (1980), s. 287-297.</p> <p>Łapicki, B., <i>Władza ojcowska w starożytnym Rzymie. Czasy królewskie, czasy republikańskie</i>, Warszawa 1933.</p> <p>Łapicki, B., <i>Władza ojcowska w starożytnym Rzymie (okres klasyczny)</i>, Warszawa 1937.</p> <p>Miller, G., <i>Umysł w zalotach: Jak wybory seksualne kształtowały naturę człowieka</i>, tłum. M. Koraszewska, Poznań 2004.</p> <p>Misztal-Konecka, J., <i>Incestum w prawie rzymskim</i>, Lublin 2007.</p> <p>Misztal-Konecka, J., <i>Bigamia w prawie rzymskim</i>, Lublin 2011.</p> <p>Mościskier, A., <i>Spór o naturę ludzką. Socjologia czy socjobiologia?</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Niczyporuk, P., <i>Żałoba i powtórne małżeństwo wdowy w prawie rzymskim</i>, Białystok 2002.</p> <p>Niczyporuk, P., <i>Prywatnoprawna ochrona dziecka poczętego w prawie rzymskim</i>, Białystok 2009.</p> <p>Nowak, M., Dzieci pozamałżeńskie w świetle źródeł papirusowych z rzymskiego Egiptu, "U schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze" 14 (2015), s. 9-29.</p> <p>Pawłowski, B. (red.), <i>Biologia atrakcyjności człowieka</i>, Warszawa 2023.</p> <p>Pawłowski, B., Danel, D., Psychologia ewolucyjna nauka o adaptacji i ewolucyjnej inercji ludzkiego umysłu, "Kosmos" 58 (2009), s. 573-583 http://kosmos.icm.edu.pl/PDF/2009/573.pdf.</p> <p>Pinker, S., <i>Tabula rasa. Spory o naturę ludzką</i>, tłum. A. Nowak, Gdańsk 2005.</p> <p><i>Podejście ewolucyjne w naukach społecznych</i>, (red.) J. Polowczyk, H. Witczak, M. Błaszak, Warszawa 2018.</p> <p>Riddley, M., <i>O pochodzeniu cnoty</i>, tłum. M. Koraszewska, Poznań 2000.</p> <p>Rozwadowski, W., Nowe badania nad istotą małżeństwa rzymskiego, "Meander" 42.4-5 (1987), s. 237-247</p> <p>Rozwadowski, W., Istota małżeństwa w starożytnym Rzymie, "Gdańskie Studia Prawnicze" 14 (2005), s. 773-784</p>
--	--

Sitek, B., *Trwałość i nierozzerwalność małżeństwa: ze studiów nad małżeństwem w prawie rzymskim, kanonicznym Kościoła katolickiego i polskim prawie cywilnym*, Olsztyn 2002.

Sokala, A., *Lenocinium w prawie rzymskim*, Toruń 1992.

Tyszka, P., Przemoc seksualna we wczesnośredniowiecznej Europie Zachodniej, "Kwartalnik Historyczny" 108.2 (2010), s. 207-230.

Urbanik, J., Konstantyńskie ograniczenia rozwodów : wolność małżeństw przebita szpilką do włosów, "Studia Iuridica" 45 (2006), s. 255-268 <http://www2.wpia.uw.edu.pl/files/Urbanik/konstantyńskie%20ograniczenia%20rozwodo.pdf?sh>.

Historia życia prywatnego. t. 1.: Od Cesarstwa Rzymskiego do roku tysięcznego, (ed.) P. Veyne, tłum. K. Arnstowicz et al, Wrocław-Warszawa-Kraków 1998.

de Waal F., *Małpy i filozofowie. Skąd pochodzi moralność?*, tłum. B. Brożek, M. Furman, Kraków 2013.

de Waal, F., *Bonobo i ateista. W poszukiwaniu humanizmu wśród naczelnych*, tłum. K. Komar, Kraków 2014.

de Waal, F., *Małpa w każdym z nas. Dlaczego seks, przemoc i życzliwość są częścią natury człowieka?*, tłum. K. Komar, Kraków 2015.

Wierzbowski, B., *Treść władzy ojcowskiej w rzymskim prawie poklasycznym: władza nad osobami dzieci*, Toruń 1977.

Wiewiorowski, J., Porywanie kobiet jako zjawisko społeczne w późnym antyku. Moralność i prawo, [w:] *Homo, qui sentit. Ból i przyjemność w średniowiecznej kulturze Wschodu i Zachodu*, (red.) J. Banaszkiewicz, K. Iłski, Poznań 2013, s. 197-219.

Wiewiorowski, J., Granice ojcowskiego ius vitae et necis wobec dziecka w prawie rzymskim okresu późnego antyku, [w:] K. Iłski et al. (red.), *Zabójstwo dziecka w literaturze i kulturze europejskiej*, Poznań 2014, s. 45-70.

Wiewiorowski, J., C. Th. 9,14,1 = C. 9,16,7 (a. 374) pierwszy dziejowy zakaz dzieciobójstwa?, [w:] K. Amiełańczyk, A. Dębiński, D. Słapek (red.), *Prawo karne i polityka w państwie rzymskim*, Lublin 2015, s. 203-222.

Wiewiorowski, J., Dopuszczalność zabójstwa kalekiego noworodka w pogańskim Rzymie, [w:] K. Iłski et al. (red.), *Zabójstwo dziecka w literaturze i kulturze europejskiej II*, Poznań 2016, s. 23-40.

Wiewiorowski, J., Regulacja przeciwko naruszeniu praw dziewczyny przez jej opiekuna obrona wolności wyboru męża czy odrębny typ zbrodni?, "U schyłku starożytności - Studia źródłoznawcze" 15 (2016), s. 9-29.

Wiewiorowski, J., C. TH. 3.5.6 = C. 5.3.16 (A. 335): wymiana pocałunku czy cena dziewictwa? Krótkie uwagi o konstytucji Konstancy Wielkiej, [w:] A. Gajewska, M. Michalski (red.), *Kultura dziewictwa*, Poznań 2020, s. 99-112.

Wilson E. O., *O naturze ludzkiej*, tłum. B. Szacka, Poznań 1988.

		<p>Wołodkiewicz, W., Mater familias, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 16.1 (1964), s. 104-142.</p> <p>Wrangham R., Peterson D., <i>Demoniczne samce. Małpy człekokształtne i źródła ludzkiej przemocy</i>, tłum. M. Auriga, Warszawa 1999.</p> <p>Wright, R., <i>Moralne zwierzę: dlaczego jesteśmy tacy, a nie inni. Psychologia ewolucyjna a życie codzienne</i>, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2004.</p> <p>Wycisk, F., Obowiązki alimentacyjny i wychowawczy w prawie rzymskim okresu królewskiego, "Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 10 (1963), s. 215-243.</p> <p>Wycisk, F., Rodzicielski obowiązek wychowania potomstwa w prawie rzymskim okresu republikańskiego, "Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 12 (1965), s. 131-151.</p> <p>Zabłocka, M., Ius trium liberorum w ustawodawstwie dynastii julijsko-klaudyjskiej, "Prawo Kanoniczne" 29.1-2 (1986), s. 243-264.</p> <p>Zabłocka, M., <i>Przemiany prawa osobowego i rodzinnego w ustawodawstwie dynastii julijsko-klaudyjskiej</i>, Warszawa 1987.</p> <p>Zabłocki, J., Si mulier vinum bibit condemnatur, "Prawo Kanoniczne" 32.1-2 (1989), s. 223-232</p> <p>Zabłocki, J., Rodzina rzymska w świetle Noctes Atticae Auliusa Gelliusa, [w:] J. Jundziłł (red.), <i>Rodzina w społeczeństwach antycznych i wczesnym chrześcijaństwie. Literatura, Prawo, Epigrafika, Sztuka</i>, Bydgoszcz 1995, s. 45-57.</p>
	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://ug.academia.edu/JacekWiewiorowski - Portal Academia.edu (Jacek Wiewiorowski)
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Macierzyństwo i ojcostwo z perspektywy prawa rzymskiego</p> <p>Ustanie małżeństwa w perspektywie historycznej i ewolucyjnej</p> <p>Stosunki między rodzicami a dziećmi w perspektywie historycznej i ewolucyjnej</p> <p>Monogamiczny charakter małżeństwa rzymskiego z perspektywy psychologii ewolucyjnej</p> <p>Praca pisemna - streszczenie wskazanego artykułu zamieszczonego w czasopiśmie naukowym</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.